

Två nedslag i karibisk integration

En jämförande fallstudie av integrationen i *The Caribbean Community* (CARICOM) år 2011 och 2019

Abstract

Syftet med den här uppsatsen är att ta reda på om det har skett en utveckling i *The Caribbean Community* (CARICOM) regionala integrationsprocess mellan åren 2011 och 2019. Detta görs utifrån integrationsteorierna liberal intergovernmentalism och neofunktionalism. Uppsatsen är en teorikonsumerande, jämförande fallstudie. Det mesta empiriska materialet består av information om CARICOM:s arbete och utformning som finns att hämta på deras officiella hemsida. Av detta material är årsrapporterna från 2011 respektive 2019 det viktigaste materialet. De två årsrapporterna analyseras och jämförs sedan med varandra. Resultatet av jämförelsen är att integrationen mellan åren verkar ha fördjupats inom områden och spridits till nya. Kultur- och identitetsaspekter har också fått en viktigare roll vad gäller integrationen. Slutsatsen är att det finns många tecken på att integrationen i CARICOM har gått i en mer neofunktionalistisk riktning, även om beslutsfattandet fortsatt sker genom mellanstatliga förhandlingar.

Nyckelord: CARICOM, liberal intergovernmentalism, neofunktionalism, integrationsteorier, regional integration, integrationsprocess, karibisk integration

Antal ord: 7979

Innehållsförteckning

Abstract	1
Innehållsförteckning	2
1. Introduktion	3
1.1 Inledning.....	3
1.2 Problemformulering.....	3
1.3 Regional integration – definition.....	4
1.4. Bakgrund.....	4
1.4.1 CARICOM.....	4
1.4.2 CSME.....	5
1.5 Disposition.....	5
2. Teori	6
2.1 Tidigare forskning.....	6
2.2 Teoretiska perspektiv.....	6
2.2.1 Liberal intergovernmentalism.....	7
2.2.2 Neofunktionalism.....	8
3. Metod och material	10
3.1 Metod.....	10
3.2 Material.....	11
3.3 Operationalisering.....	11
4. Empiri och analys	14
4.1 CARICOM:s beslutsfattande – empiri.....	14
4.2 CARICOM:s beslutsfattande – analys.....	15
4.3 CARICOM – årsrapport 2011.....	16
4.3.1 Handel och ekonomisk integration i rapporten.....	16
4.3.2 Handel och ekonomisk integration – analys.....	16
4.3.3 Politisk integration och mänsklig utveckling i rapporten.....	17
4.3.4 Politisk integration och mänsklig utveckling – analys.....	18
4.4 CARICOM årsrapport 2019.....	19
4.4.1 Handel och ekonomisk integration i rapporten.....	19
4.4.2 Handel och ekonomisk integration – analys.....	19
4.4.3 Politisk integration och mänsklig och social utveckling i rapporten.....	20
4.4.4 Politisk integration och mänsklig och social utveckling – analys.....	21
4.4.5 Kultur och identitet i rapporten.....	21
4.4.6 Kultur och identitet – analys.....	22
5. Slutsatser och avslutande diskussion	23
Referenslista	25
Websidor.....	25

1. Introduktion

1.1 Inledning

Regional integration är utbredd i Europa som resultat av den Europeiska Unionen (EU). Man hör ofta talas om den europeiska integrationen och många teorier har utvecklats för att kunna förklara denna. Regional integration är dock inte ett fenomen som endast existerar inom Europas gränser. Ett område där man aktivt jobbar för att öka den regionala integrationen är Karibien. Organisationen *The Caribbean Community*, CARICOM, spelar en viktig roll för detta arbete och är den organisation som kommit längst med regional integration i hela utvecklingsvärlden (CARICOM 1 u.å.)

I den här uppsatsen undersöker vi hur den regionala integrationsprocessen i CARICOM har utvecklats under det senaste decenniet baserat på organisationens årsrapporter från 2011 och 2019. Detta kommer vi göra utifrån två teorier som historiskt har använts för att förklara europeisk integration – liberal intergovernmentalism och neofunktionalism. Vi anser att dessa teorier rimligen bör vara tillämpbara på CARICOM:s integrationsprocess eftersom organisationen delar många likheter med EU och uttryckligen strävar efter regional integration. Vi menar att det utgör en intressant analys att utgå från analysverktyg som har utvecklats som förklaringsmodeller till EU:s integrationsprocess, på en utomeuropeisk sådan.

1.2 Problemformulering

Uppsatsen utgår från följande forskningsfråga: Hur har CARICOM:s regionala integrationsprocess utvecklats mellan 2011 och 2019?

För att kunna besvara forskningsfrågan tar vi hjälp av två underfrågor, vilka lyder:

- Hur kan vi förstå CARICOM:s regionala integrationsprocess 2011 respektive 2019 utifrån integrationsteorierna liberal intergovernmentalism och neofunktionalism?
- Har en utveckling skett åt mer eller mindre integration mellan de två tidpunkterna?

1.3 Regional integration – definition

För att kunna ta reda på hur CARICOM:s integrationsprocess kan förklaras utifrån teorierna måste vi först definiera vad vi syftar på när vi talar om ”regional integration”. Begreppet är svårdefinierat och det råder inte konsensus kring hur det bör definieras. Carleton University skriver: ”Regional integration is the process by which two or more nation-states agree to co-operate and work closely together to achieve peace, stability and wealth” (Carleton u.å.). Ernst Haas, neofunktionalismens ”fader”, inkluderar närvaron av regionala institutioner som utgör ett ”nytt centrum” som någonting nödvändigt för regional integration i sin definition. Han beskriver begreppet som: ”the process whereby political actors in several distinct national settings are persuaded to shift their loyalties, expectations and political activities toward a new centre, whose institutions possess or demand jurisdiction over the pre-existing national states” (Diez och Wiener 2009, s. 2). Det finns alltså olika sätt att definiera begreppet, men man kan enas om att det inkluderar någon typ av samordning och samarbete mellan stater inom en region för att uppnå vissa mål.

Regional integration kan dessutom syfta på ekonomisk, politisk eller social integration. Inom vissa teorier betonar man det sociala, som exempelvis identitet och attityder kring integration, medan man inom andra enbart fokuserar på i vilken grad det finns ett politiskt och/eller ekonomiskt enande (Eilstrup-Sangiovanni 2006, .8). Våra valda teorier förklarar integration på olika sätt och vi kommer därför ta upp alla de tre nämnda typerna av integration i vår analys av CARICOM.

1.4. Bakgrund

1.4.1 CARICOM

CARICOM har sina rötter i den Västindiska federationen (1958-1962) som etablerades av Storbritannien med syfte att skapa regional integration sina västindiska kolonier emellan (CARICOM 2 u.å.). Dagens CARICOM upprättades officiellt 1973 och inkluderade Trinidad & Tobago, Barbados, Jamaica och Guyana, vilka alla hade blivit självständiga vid det här laget. Året därpå blev ytterligare åtta länder medlemmar och sedan dess har tre länder till i regionen blivit officiella medlemmar i organisationen, med Haiti som den senaste 1998 (ibid.). Utöver de 15 officiella medlemsstaterna är fem länder associativa medlemmar. Nästan alla medlemsländerna är relativt små ö-stater med ett sammanlagt antal invånare på ungefär 16 miljoner (CARICOM 1 u.å.).

1.4.2 CSME

CSME nämns vid upprepade tillfällen i båda rapporterna och mycket av CARICOM:s integrationsarbete sker just genom CSME. Det står för CARICOM Single Market & Economy och målet med CSME är att genom att avlägsna olika handelsrestriktioner, göra det lättare att etablera företag inom regionen, samordna den ekonomiska politiken inom regionen, öka rörligheten av kapital och upprätta mer regional service (CARICOM 4 u.å).

1.5 Disposition

Nästa kapitel presenterar uppsatsens teori. Först ges en introduktion till tidigare forskning om regional integration och sedan beskrivs de två integrationsteorier som vi använder i den här studien, liberal intergovernmentalism respektive neofunktionalism. I kapitel 3 redogör vi för våra val av metod och material, samt hur vi operationaliserar teorierna. Kapitel 4 utgörs av empiri och analysen av de två valda åren, 2011 och 2019. I kapitel 5 redovisar vi vilka skillnader och likheter vi ser vid de två tidpunkterna i studien. Vi tar också upp kritik mot teorierna vi använt samt ger förslag på fortsatt forskning.

2. Teori

2.1 Tidigare forskning

Vad gäller teorier kring regional integration, finns det mycket tidigare forskning kring ämnet. Regionala integrationsteorier försöker förklara grundandet och utvecklingen av mellanstatliga organisationer som strävar efter regional integration. Många integrationsteorier har utvecklats i samband med den europeiska integrationen och med syfte att förklara denna och majoriteten av forskningen som gjorts kring ämnet regional integration handlar därför om EU och europeisk integration. Schimmelfennig skriver: "Regional integration theories have closely followed and adapted themselves to the development of European integration" (Schimmelfennig 2018, s.1).

Det har även gjorts forskning som syftar till att förklara CARICOM:s regionala integration. Ett exempel är Patsy Lewis artikel "The Challenging Path to Caribbean Integration". Den här artikeln tar upp CARICOM:s historia, utveckling och svårigheter på vissa plan av integrationsprocessen. Den belyser också det faktum att identitetsaspekten av CARICOM:s regionala integration är viktig för många medborgare (Lewis 2020). Ett annat exempel är Clifford E. Griffins lite äldre artikel (2012) som tar upp att integrationen i CARICOM till stor del är beroende av medlemsstaternas regeringar, vilket påverkar integrationstakten. Han skriver också att medlemsländerna har olika utvecklingsnivå och resurser, vilket ibland har försvårat integration.

2.2 Teoretiska perspektiv

Vi använder de två integrationsteorierna liberal intergovernmentalism och neofunktionalism. Dessa används i de flesta fall för att analysera och förklara europeisk integration. Regional integration som ämne och analysobjekt har sedan 1950- och 60-talen i stort utvecklats med fokus på den europeiska integrationen till följd av EU (Schimmelfennig 2018, s.1), vilket betyder att de mest välkända och välutvecklade integrationsteorierna oundvikligen kommer ha utvecklats för att förklara den europeiska integrationen. CARICOM:s arbete och mål liknar dock på många sätt EU:s och trots att teorierna utvecklats för att analysera EU:s integrationsprocess är de inte begränsade till att endast analysera denna, vilket gör att vi anser att teorierna bör gå att använda för att förstå även CARICOM:s integrationsprocess. Dessutom menar vi att det finns ett mervärde i att analysera regional integration utanför

Europa kopplat till dessa teorier, eftersom det redan finns mängder av forskning som analyserar den europeiska integrationen.

Anledningen till att vi väljer just dessa två integrationsteorier är att de ser integrationsprocesser på väldigt olika sätt. Medan den ena fokuserar mer på identitet (Schimmelfennig 2018, s.12), överstatlighet och integrationens spridning inom och mellan olika delar av en organisation, menar den andra att staternas nationella intressen är vad som driver integrationen och att integration uppstår genom mellanstatliga förhandlingar. Schimmelfennig skriver att de stora debatterna om regional integration har stått mellan just dessa två teorier (ibid.).

Syftet med uppsatsen är inte att komma fram till vilken teori som är ”bäst”, utan att se hur man kan förstå integrationsprocessen i CARICOM med dessa teorier som grund.

2.2.1 Liberal intergovernmentalism

Liberala intergovernmentalister ser, precis som realister, den internationella arenan som anarkisk och anser att staterna är de viktigaste aktörerna inom internationella relationer. Man anser att det finns andra aktörer som kan påverka händelseförloppen, men dessa har enligt förespråkare för den här teorin ingen avgörande makt (Nugent 2010, s.433). Mellanstatliga samarbeten uppstår när dessa gynnar de inblandade staternas nationella intressen och beslut fattas genom förhandlingar länderna emellan och inte genom en överstatlig makt. Stater kan alltså samarbeta inom specifika områden, men att de kommer att förbli suveräna och integration mellan stater kommer endast att existera till den grad där staternas nationella intressen gynnas av det. Liberal intergovernmentalism skiljer sig från realismen på den punkt att staters säkerhet inte ses som det huvudsakliga intresset och man ser inte heller stater som enhetliga, utan det nationella intressen kan variera (Moravcsik & Schimmelfennig 2009, s. 68).

Nationella intressen kan alltså sammanfalla med en vilja att samarbeta mellanstatligt, men det är staterna som bestämmer riktning och grad av samarbete och därmed även integration.

Staters nationella intressen kommer sällan sammanfalla helt och hållet, men genom förhandlingar kan man uppnå ömsesidiga fördelar (ibid., s.71). De nationella intressena påverkas ofta av de starka ekonomiska intressena som finns i landet i fråga (ibid., s.69). Nationella intressen handlar därför ofta om ekonomi, men inte uteslutande. Inom liberal intergovernmentalism ser man stater som rationella. Beslut om att ingå mellanstatliga samarbeten kommer från överläggningar om huruvida de kommer att maximera nyttan för det egna landet. Kommer man fram till att det gör det kommer staterna därmed fatta det rationella beslutet att samarbeta (ibid., s.68). Genom att samordna sig minskar transaktionskostnaderna för stater, vilket gör mellanstatliga samarbeten till ett rationellt val i många fall. Detta innebär att man genom att stadfästa specifika regler genom samarbeten med andra länder, slipper lägga tid på att göra det vid varje enskilt tillfälle man kommer i kontakt med dessa länder. Detta hjälper dessutom länder att få en övergripande förståelse för varandras intressen och framtida ageranden, vilket är en ytterligare anledning till att länder väljer att ingå samarbeten och upprätta mellanstatliga institutioner (ibid, s.72).

Regionala institutioner underlättar plussummeförhandlingar och stater använder sig av dessa institutioner för att legitimera nationella ändamål (Rosamond 2000, s.143).

2.2.2 Neofunktionalism

Neofunktionalismen skiljer sig från den liberala intergovernmentalismen, då man exempelvis inte ser staterna som de enda relevanta aktörerna vad gäller regional integration. För regional integration är många olika aktörer viktiga och inte enbart de som är kopplade till staterna och den inrikespolitiska sfären (Niemann & C. Schmitter 2009, s.47). De allra viktigaste aktörerna som driver integrationsprocessen anses vara mellan- och överstatliga institutioner, men även samhällsgrupper ses som relevanta aktörer. Enligt neofunktionalismen uppstår regional integration när samhällsaktörer känner lojalitet till och väljer att förlita sig på regionala institutioner, när dessa tillgodoser deras intressen bättre än vad det egna landets styrelse gör. Detta leder i sin tur till att dessa institutioners legitimitet och auktoritet ökar när deras policies möter samhällsaktörernas krav (B. Haas 2006, s.438). För att regionala integrationsprocesser överhuvudtaget ska kunna äga rum är regionala institutioner därmed nödvändiga. Dessa institutioner skiljer sig från vanliga internationella organisationer, då deras uppdrag är fler och inflytande långt större. Exempelvis kan de påbörja ekonomiska och sociala processer (Rosamond 2000, s.59).

Ett av neofunktionalismens viktigaste begrepp är ”spillover”. Detta innebär att integration inom ett visst område/sector så småningom kommer att ”spilla över” på andra. Detta eftersom många områden är väldigt tätt knutna till varandra. Integration inom ett område på en regional nivå kommer dessutom i många fall endast fungera i praktiken om det även sker en integration inom närbesläktade områden (Niemann & C. Schmitter 2009, s.49). Man brukar tala om två typer av spillover; funktionell och politisk. Funktionell spillover handlar om det ekonomiska. På grund av hur sammanflätade moderna ekonomier är går det inte att hålla integrationen till specifika sektorer, utan när integration sker i ett ekonomiskt område kommer det även ske inom liknande och närliggande områden (Nugent 2010, s.431). Funktionell spillover uppstår när ett integrationsmål endast kan uppnås om ytterligare integration sker (Niemann & C. Schmitter 2009, s.57).

Politisk spillover uppstår till följd av ekonomisk integration och innebär exempelvis att nationella beslutsfattare uppmärksammar de beslut regionala institutioner fattar och dessa nationella beslutsfattare ställer sig mer positiva till integrationsprocesserna, vilket i sin tur leder till att de statliga aktörernas inflytande över integrationsprocesserna minskar, medan de överstatliga institutionerna får ett ökat inflytande (Nugent 2010, s.431). När en mellanstatlig organisation kan erbjuda nationella politiska aktörer bättre möjligheter, kommer dessa flytta sin lojalitet från den egna staten till organisationen och genom detta kommer så småningom en gemensam identitet kopplad till organisationen utvecklas för dess medborgare (Schimmelfennig 2018, s.12). Integration föder alltså integration enligt den här teorin. Man kan också tala om spillover när integration inom ett område leder till mer och fördjupad integration inom samma område (Rosamond 2000, s.60).

Neofunktionalister menar att den regionala integrationen kan påverka inrikespolitiken i staterna den berör genom att inhemska grupper ägnar sig åt lobbying, då deras intressen

gynnas av mer integration. Detta ska i sin tur leda till ett ökat stöd för regional integration från nationernas politiska system (Rosamond 2000, s.59).

3. Metod och material

I det här kapitlet presenterar vi de val av metod och material som vi gjort.

3.1 Metod

Uppsatsen är en jämförande fallstudie där vi gör två nedslag i CARICOM:s regionala integrationsprocess och jämför utvecklingen mellan dessa. I en jämförande fallstudie jämför man minst två analysenheter (Esaiasson et al. 2017, s.109), vilket i vårt fall är åren 2011 och 2019. Det är alltså ett fall – CARICOM:s integrationsprocess – som studeras vid två olika tidpunkter.

Vidare är uppsatsen en teorikonsumerande studie. I den här typen av studier ligger fokus på ett fall (Esaiasson et al. 2017, s.42). Anledningen till att vi ser vårt tillvägagångssätt som teorikonsumerande och inte teoriprovande är att en teoriprovande studie utgår från konkreta hypoteser. Den typen av studie kan användas för att exempelvis ta reda på vilken teori som fungerar bäst i ett fall eller för att stärka eller försvaga en viss teori (ibid.). I vårt fall utgår vi från teorierna för att analysera integrationsprocessen, inte för att pröva själva teorierna som sådana. Esaiasson et al. skriver: ”Den teorikonsumerande studien känns igen på att det primära valet gäller föremålet för studien; valet av förklaringsfaktorer är sekundärt” (Esaiasson et al. 2017, s.43).

Avslutningsvis är vår uppsats också en kvalitativ innehållsanalys. I en sådan typ av analys studerar man en eller flera texter i detalj för att ta ut de delar man anser vara viktigast, med hänsyn till textens helhet, kontext och olika delar (ibid., s.211). Kvalitativa innehållsanalyser kan användas för att undersöka förändring över tid (Boréus & Kohl 2018, s.55), vilket är fallet i den här uppsatsen. Vår uppsats är en typ av systematiserande kvalitativ textanalys där vi lyfter fram de delar av rapporterna som vi anser ger en bra övergripande bild över hur integrationsprocessen såg ut respektive år.

Frågan hade även kunnat besvaras med hjälp av en kvantitativ metod. Man skulle exempelvis kunna sätta upp olika kategorier som politisk, ekonomisk och social integration och jämföra hur många av alla punkter i rapporterna från 2011 och 2019 som faller under respektive kategori, jämföra resultaten och därefter försöka dra slutsatser kring vad det kan betyda för integrationsprocessen. Anledningen till att vi väljer att använda en kvalitativ metod snarare än en kvantitativ är för att integration är ett så pass komplicerat fenomen med många dimensioner att det känns viktigt att få med de nyanser som kan gå förlorade om man analyserar kvantitativt.

Eftersom uppsatsen är en fallstudie är generaliserbarheten låg (Esaiasson et al. 2017, s.154). Då syftet är att jämföra just CARICOM:s integrationsprocess och hur den verkar ha utvecklats mellan två valda år är det dock inte nödvändigt eller relevant att försöka ta reda på hur integrationsprocesser generellt brukar utvecklas. Om frågan istället hade handlat om integrationsprocesser som ett större fenomen med syfte att hitta ett mönster i hur dessa brukar utvecklas över tid i olika fall, hade en kvalitativ innehållsanalys inte varit att föredra, då ett större analysmaterial hade varit nödvändigt för att kunna generalisera resultaten.

3.2 Material

Det empiriska material vi baserar vår analys på är CARICOM:s officiella årsrapporter från åren 2011 och 2019. Vi har tagit ut några av de tillvägagångssätt, åtgärder och initiativ för regional integration som vidtogs och implementerades under dessa år. Vi har därefter försökt att ta upp punkter som behandlar olika delar av integrationen, såsom ekonomi, mänsklig utveckling, ökad inkludering av civilsamhället och kultur. Samtidigt har vi tagit hänsyn till vilka delar rapporterna fokuserar mest på och följaktligen tas inte punkter från varje område upp i lika stor utsträckning, utan baserat på hur mycket CARICOM verkar ha jobbat med dem under de två olika åren. Vi utgår från vad som står i dessa rapporter, men i vissa fall kompletterar vi med källor som tar upp saker som står i rapporterna men innehåller mer detaljer. Eftersom vår fråga handlar om den regionala integrationsprocessen kommer vi inte att inkludera de delar av rapporterna som handlar om frågor utanför regionen.

Anledningen till att vi har valt att basera vår undersökning på just dessa två rapporter är att årsrapporten från 2011 är den äldsta som finns tillgänglig på CARICOM:s hemsida, medan rapporten från 2019 är den näst senaste. Den allra senaste rapporten som finns tillgänglig är från 2020, men eftersom coronapandemin bröt ut under 2020 påverkas denna årsrapports innehåll mycket till följd av det. Vi anser därför att 2019 är en bättre jämförelsepunkt. Vi hade helst jämfört med en rapport från förra året, men tyvärr finns ingen sådan tillgänglig. Eftersom CARICOM uttalat strävar efter fördjupad integration tror vi att det är sannolikt att det har skett förändringar i integrationsprocessen mellan 2011 och 2019 och vårt mål är att ta reda på huruvida så är fallet.

3.3 Operationalisering

Teorierna kommer operationaliseras genom att vi tar fram olika dimensioner som ringar in deras särdrag och jämför hur dessa ter sig i CARICOM:s integrationsprocess. Dessa dimensioner är följande: beslutsfattande, aktörer, integrationslogik och identitet. Utifrån dessa dimensioner kommer vi försöka besvara följande frågor:

Beslutsfattande (analyseras för sig) – Fattas besluten främst genom mellanstatliga förhandlingar eller har de beslutsfattande processerna en mer överstatlig karaktär? Har medlemsstaterna vetorätt?

Aktörer – Vilka är de huvudsakliga aktörerna?

Integrationslogik – Vad driver integrationen, nationella intressen eller spillover?

Identitet – Arbetar organisationen för att dess medborgare ska identifiera sig med den? Har medborgarnas lojalitet skiftat från den egna staten till den nya organisationen?

Nedan sammanfattar vi operationaliseringen:

Dimension	Liberal intergovernmentalism	Neofunktionalism
Beslutsfattande	mellanstatliga förhandlingar vetorätt för medlemsstaterna	mer överstatlig karaktär
Aktörer	främst medlemsstaterna	medlemsstaterna inte oviktiga, men andra aktörer (olika grupper, transnationella aktörer, de regionala institutionerna) viktigare
Integrationslogik (vad driver integrationen?)	nationella intressen	spillover
Identitet	medborgarna identifierar sig med sina stater	medborgarna identifierar sig (allt mer) med den regionala organisationen

Årsrapporterna innehåller tyvärr inte särskilt mycket information om själva beslutsfattandeprocesserna bakom många av punkterna. Beslutsfattande skiljer sig från de andra dimensionerna av teorierna som vi har plockat fram (aktörer, integrationslogik och identitet) då beslutsfattande inte kan förväntas ändras/utvecklas lika ofta som de andra, då detta förändras i samband med nya fördrag. CARICOM:s senaste fördrag är Chaguaramafördraget (Treaty of Chaguarama), vilket uppdaterades senast 2001 (CARICOM 3, u.å.). Därför finns det inte någon större skillnad rent strukturmässigt mellan hur beslutsfattande såg ut 2011 respektive 2019.

Eftersom beslutsfattande är en viktig del av regional integration och någonting som alla stora integrationsteorier tar upp, kompletterar vi därför med information om hur beslutsfattande generellt ser ut i CARICOM och analyserar detta kortare för sig. Vår poäng med uppsatsen är att se hur integrationsprocessen har utvecklats mellan de två tidpunkterna, men för att kunna få en helhetsbild över processen bör beslutsfattande inkluderas som en

dimension. Alternativet skulle vara att inte ha med beslutsfattande som en del av operationaliseringen och att därmed inte analysera beslutsfattande utifrån integrationsteorierna, men att helt stryka en så pass viktig del av hur man analyserar regional integration skulle leda till en mindre relevant analys. Dock kommer alltså presentationen och analysen av beslutsfattandet vara relativt kort, då det endast tjänar syftet att skapa en bättre helhetsbild av integrationsprocessen och huvudfokus ligger på utveckling och förändringar som skett mellan 2011 och 2019.

4. Empiri och analys

4.1 CARICOM:s beslutsfattande – empiri

Regeringskonferensen är CARICOM:s högsta beslutsfattande organ (The Conference of Heads of Government). Till konferensen har varje regeringschef blivit tilldelad specifika områden som de ska hålla koll på. Rollen som ordförande roterar mellan regeringscheferna. Besluten i konferensen fattas generellt enhälligt (CARICOM 3 u.å., s.8-9). Av den information som finns på CARICOM:s hemsida framgår det inte vad som menas mer specifikt med att beslutsfattandet ”generellt” är enhälligt eller vilka undantagen är, men vi vet alltså att alla regeringschefer i de flesta fall måste enas om besluten för att de ska fattas. I det reviderade Chaguaramafördraget står om konferensens funktioner och befogenheter följande:

1. The Conference shall be the supreme Organ of the Community.
2. The Conference shall determine and provide policy direction for the Community.
3. Save as otherwise provided in this Treaty, the Conference shall be the final authority for the conclusion of treaties on behalf of the Community and for entering into relationships between the Community and international organisations and States.
4. The Conference may take decisions for the purpose of establishing the financial arrangements necessary to defray the expenses of the Community and shall be the final authority on questions arising in relation to the financial affairs of the Community.
5. Subject to the relevant provisions of this Treaty, the Conference shall exercise such powers as may be conferred on it by or under any instrument elaborated by or under the auspices of the Community.
6. The Conference may establish such Organs or Bodies as it considers necessary for the achievement of the objectives of the Community.
7. The Conference may issue policy directives of a general or special character to other Organs and Bodies of the Community concerning the policies to be pursued for the achievement of the objectives of the Community and effect shall be given to such directives.
8. Notwithstanding any other provision of this Treaty, the Conference may consider and resolve disputes between Member States.
9. The Conference may consult with entities within the Caribbean Region or with other organisations and for this purpose may establish such machinery as it considers necessary.

10. Subject to the provisions of this Chapter, the Conference shall regulate its own procedure and may decide to admit at its deliberations as observers representatives of non-Member States of the Community and other entities. (CARICOM 3 u.å., s.8-9).

Mellan regeringschefskonferenserna hanterar ministerrådet (The Community Council of Ministers) CARICOM:s praktiska politiska styre. För att underlätta för stats- och regeringscheferna att fatta beslut så ser konferensens byrå (The Bureau of the Conference) till att konsensuspositioner uppdateras i frågor som bestäms av konferensen. Detta sker främst genom att i förväg konsultera medlemsstaterna och andra aktörer och på så vis bli av med oenigheter.

Efter regeringschefskonferensen är ministerrådet CARICOM:s näst högsta organ. I ministerrådet sitter ministrar som har hand om CARICOM-frågor i sina medlemsländer. Rådet hanterar CARICOM:s utveckling på flera olika plan, som exempelvis ekonomisk integration och social utveckling och behandlar även de frågor som framkommit genom förhandlingar inom CARICOM:s olika organ och som sedan tas upp i regeringschefskonferensen. Ministerrådet är inte beslutsfattande som sådant, men CARICOM:s program måste godkännas av ministerrådet innan de kan sättas i verket (CARICOM 5, u.å.).

Det nämns ingenting om någon vetorätt i Chaguaramafördraget (CARICOM 3 u.å.). Dock kan de enhälliga besluten ses som att det finns ett informellt veto.

4.2 CARICOM:s beslutsfattande – analys

CARICOM:s beslutsfattande processer går att förstå utifrån en liberal intergovernmentalistisk syn. Eftersom alla representanterna för varje land (regeringscheferna) generellt måste gå med på ett förslag för att det ska gå igenom, kan man hävda att detta innebär att ländernas nationella intressen tillgodoses mer än om besluten skulle fattas utan enhällighet. Eftersom representanterna måste enas om att ett beslut ska fattas är det troligt att många diskussioner och förhandlingar ligger till grund för de beslut de väljer att ta. Detta är i enlighet med den liberala intergovernmentalismens syn på mellanstatliga förhandlingar som den viktigaste delen av hur beslutsfattande går till.

Dock kan man ifrågasätta vad det egentligen innebär att besluten generellt fattas enhälligt. Med tanke på hur det är formulerat, verkar det som att det finns undantag då alla länder inte måste godkänna ett beslut för att det ska fattas. Länderna har inte heller någon vetorätt, så om ett beslut vid ett undantagstillfälle fattas utan alla medlemsländernas samtycke, verkar det inte som att det finns någonting att göra för det land eller de länder som inte håller med om beslutet. På just den punkten kan beslutsfattandet sägas ha neofunktionalistiska drag, då det blir något mer överstatligt.

Dock verkar det alltså som att majoriteten av alla beslut som tas är resultatet av förhandlingar och kompromisser. På det stora hela kan CARICOM:s beslutsfattande enklare förklaras utifrån den liberala intergovernmentalismen.

4.3 CARICOM – årsrapport 2011

4.3.1 Handel och ekonomisk integration i rapporten

Årsrapporten från 2011 tar upp många punkter som handlar om ekonomisk integration och handel. Många av de initiativ som togs under året handlade om att vidareutveckla CSME (CARICOM 6 u.å., s.14), exempelvis omkalibrerades CSME för att bättre stå emot växlingar i den globala ekonomin och man vidtog åtgärder för att effektivisera dess regimer. För att göra det konsulterade man med representanter för både medlemsländerna och civilsamhället (ibid.). Åtgärder för en enklare etablering av företag av CARICOM-medborgare vidtogs också. Detta gjorde att när ett företag registreras i ett CSME-land, kommer det automatiskt även att registreras i resten (ibid, s.15). Ett annat initiativ som togs för att främja regional integration genom handel var lanseringen ”Framework Regional Integration Policy on Government Procurement”. Denna policy innebär att företag nu hade möjligheten att vara med i anbudsförfarandet om att få vara den som levererar en specifik vara/tjänst i de medlemsstater som var med i Community Public Procurement Regime (ibid., s.15).

En annan policy som antogs under året var ”Community Agricultural Policy” (ibid., s.16). Den lade en grund för att göra jordbrukssektorn till en större och viktigare del i CARICOM:s inre marknad (CARICOM 7 2010). Under 2011 tränades även fler än 200 tjänstemän för att bli externa utvärderare för sina respektive ackrediteringsråd i vad som kallades ”Free Movement Regime”, med syfte att kunna översätta yrkeskunskaper mellan medlemsländerna för att öka arbetsrörligheten inom regionen (CARICOM 6 u.å., s.16). Insatser för att stärka den inre marknadens ramverk gjordes med syfte att bland annat öka transparensen och reducera transaktionskostnaderna (ibid.).

4.3.2 Handel och ekonomisk integration – analys

Att CARICOM jobbade för skydda sig bättre i den globala ekonomin kan man anta låg i staternas egna intressen. Detta stämmer med den liberala intergovernmentalismens syn på staterna som de viktigaste aktörerna inom regional integration och att nationella intressen är vad som driver den. Att man uttryckligen jobbade för att reducera transaktionskostnaderna går också lätt att förklara utifrån liberal intergovernmentalism, eftersom förminskade transaktionskostnader är något av det som mest driver integration enligt teorin.

Dock kan man även förklara flera punkter utifrån neofunktionalismen. Flera policies och initiativ handlade om företag och att öka deras rättigheter och privilegier inom organisationen. Enligt neofunktionalismen är det väldigt viktigt för mellan-/överstatliga organisationer att ha företag på sin sida, då det bland annat är företag som har makten att förändra inrikespolitiken på ett sätt som är gynnsamt för organisationen i fråga. I det här fallet kan man tänka sig att genom att se till att företag inom regionen får fler förmåner tack vare CARICOM, kommer dessa bli mer positiva till gemenskapen och dess arbete, vilket i sin tur

kan skapa ett klimat inom länderna som ser CARICOM:s ökade integration som någonting positivt. Ur ett neofunktionalistiskt synsätt kan man dessutom säga att företags stöd för och lojalitet gentemot CARICOM leder till ökad legitimitet hos organisationen.

Ökad arbetsrörlighet kan ses som ytterligare ett område där integrationen har spillt över och fördjupats i enlighet med neofunktionalismen och detsamma kan sägas för policyn med syfte att utveckla jordbrukssektorns roll i den regionala integrationen. Dock skulle man även kunna hävda att detta gjordes då det låg i staternas intresse, då både ökad arbetsrörlighet och jordbrukssektorns fördjupade roll i den inre marknaden troligen genererar både regional och nationell ekonomisk tillväxt. På så vis kan man argumentera för att staterna är de viktigaste aktörerna och att integration sker då det främjar nationella intressen och endast till den grad att staterna känner att de tjänar på att fördjupa integrationen.

4.3.3 Politisk integration och mänsklig utveckling i rapporten

Rapporten från 2011 innehåller också flera punkter som handlar om politisk och social integration och mänsklig utveckling. Vårdförorganisationer i medlemsstaterna kom exempelvis överens om att implementera rekommendationerna från CARICOM:s avtal om välfärd i sina respektive land (CARICOM 6 u.å., s.15) och man fattade ett beslut om att jobba för en ökad samordning gällande information och policier om matpriser inom regionen (ibid., s.16). Utvecklingen av ett enhetligt ramverk för lärarkvalifikationer som ska gälla i hela regionen påbörjades även under året (ibid., s.27). För att öka interaktionerna mellan regeringsrepresentanterna i CARICOM och civilsamhället lanserades projektet ”Civil Society Project”. Detta projekt hade som syfte att skapa mer dialog mellan civilsamhället och CARICOM:s beslutsfattare i viktiga nationella och regionala frågor (ibid., s.35).

CARICOM observerade i rapporten att ungdomar är kritiska mot CSME och flera av CARICOM:s viktigaste policier. Flera mål, planer och initiativ som handlade om att öka den yngre befolkningens medverkan och förbättra deras syn på CARICOM genomfördes under året (ibid., s.27). Någonting man jobbade med var att ge de yngre medborgarna fler och bättre möjligheter. Detta inkluderade ekonomiska, politiska och sociala möjligheter (ibid., s.27). Man satte upp sex övergripande mål för att åstadkomma detta. Målen var följande: ”hälsa och välmående; deltagande, governance och partnerskap; kultur, identitet och medborgarskap; utbildning och ekonomisk makt och förbättring (economic empowerment); integrerad och koordinerad policy och institutionellt ramverk [och]; skydd och säkerhet (direktöversatt från engelska) (ibid.,)”. För att öka ungdomars deltagande i CSME lanserades projektet ”Students Engaging the CSME Through Field Promotion”, där 283 ungdomar från olika medlemsländer fick chansen att bland annat se hur CSME jobbade (ibid., s.14).

4.3.4 Politisk integration och mänsklig utveckling – analys

Man kan se arbetet att främja den politiska och sociala integrationen genom att exempelvis jobba för mer samordning vad gäller matpriser och att implementera samma välfärdsrekommendationer i alla medlemsländerna, som någonting som handlar om nationella intressen, vilket är en liberal intergovernmentalistisk tanke. Genom att samordna sig minskar transaktionskostnaderna och genom ökade samarbeten mellan länder får varje land en bättre förståelse för de andra ländernas intressen. Att kunna förstå vilka intressen andra länder har och att kunna få en bättre bild över hur dessa rimligen kommer agera i framtiden är viktigt enligt liberal intergovernmentalism, eftersom den internationella arenan ses som anarkisk och att ingå samarbeten är därför i många fall det rationella beslutet. Dessutom ligger det i staternas intressen att förbättra för sina medborgare. Om man ser det på det här sättet är staterna de viktigaste aktörerna och deras intressen driver processen. En viktig sak i den tidiga europeiska integrationen var att förbättra välfärden för medborgarna (och i de krigsdrabbade länderna var detta ett akut behov) (Rosamond 2000, s. 138-139). Stater kan alltså vara beredda att ge upp lite av sin suveränitet för att förbättra medborgarnas välbefinnande, med syfte att göra dem nöjda med staten.

Dock kan detta också ses som en del av spillover-processen, då det tyder på att integrationen sprids mellan och inom sektorer. I det här fallet handlar det om en politisk spillover, som uppstår till följd av ekonomisk spillover. Rapporten tog upp allra flest punkter kopplade till just ekonomi och handel och man skulle därför kunna hävda att eftersom den ekonomiska integrationen är så pass utbredd i regionen, har det skapat förutsättningar för även en politisk sådan. Enligt den här synen blir CARICOM som organisation den viktigaste aktören och de överstatliga inslagen är fler. Att CARICOM påbörjar sociala processer, visar enligt neofunktionalismen att det är en organisation med mer inflytande än en vanlig mellanstatlig organisation. Rapporten innehåller många initiativ och planer för att ge regionens ungdomar fler och bättre möjligheter. CARICOM skriver själva att ungdomar var kritiska mot CARICOM och CSME på flera olika sätt.

Ur ett neofunktionalistiskt perspektiv är det intressant att man lade ned så mycket arbete på att förbättra ungdomarnas syn på organisationen. Att man jobbade med att öka ungdomars engagemang i CSME kan tänkas handla om en vilja att sprida integrationen och få ungdomar att känna sig som en del av gemenskapen. Detta kan också ses som dels ett tecken på spillover, då integrationen spillas över till de yngre medlemmarna och eventuellt även ungdomspolitik som följd. Det kan även ses som en ansats att öka ungdomars tillit och lojalitet gentemot organisationen. Lojalitet gentemot den mellanstatliga organisationen är någonting neofunktionalismen trycker på. Att involvera ungdomar mer i organisationen kan dessutom ses som ett sätt att få fler medborgare att identifiera sig med den. Rent ekonomiskt borde staternas nationella intressen inte gynnas särskilt mycket av det faktum att fler ungdomar har en bättre inställning till CARICOM.

I och för sig skulle det kunna förklaras från ett liberalt intergovernmentalistiskt perspektiv genom att se anledningen till att stater skulle gynnas av den ökade inkluderingen av ungdomar vara att de på så vis kan göra en annan del av sina egna befolkningar nöjda, vilket skulle leda till att staterna skulle ha ett intresse av fördjupad integration. Sett från det

perspektivet är det alltså ändå staterna som bestämmer att integrationen ska ske. Nationella intressen behöver inte nödvändigtvis handla om ekonomiska sådana.

4.4 CARICOM årsrapport 2019

4.4.1 Handel och ekonomisk integration i rapporten

Årsrapporten från 2019 innehåller, precis som den föregående, flera delar som handlar om ekonomisk integration. ”Regional Postal and Courier Services Strategic Plan for CARIFORUM” lanserades exempelvis under året. Det här var en strategisk plan för att gynna småföretag (främst på landsbygden) genom att ge dem tillgång till mer finansiell service vid postkontor (CARICOM 8., s.21). Ett annat ekonomiskt initiativ man tog under 2019 var att samarbeta med ”[the] Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)” för att utbilda sina medlemsländer om skattenivåer. Detta skedde genom workshops (ibid., s.21). För att vidareutveckla jordbrukssektorn lät man utbilda personal från medlemsländernas finansministerier i att samla data och statistik kopplad till sektorn (ibid., s.23).

Det gjordes också (fortsatta) försök att utbilda folk om CSME. Ett sätt detta gjordes på var att Barbados premiärminister och generalsekreterare (Secretary General) höll en session i ”Regional Town Hall Session on the CSME” för medlemmar i CARICOM, där de fick ställa frågor om CSME och andra regionala frågor (CARICOM 8, s.19). Det beslutades också att den regionala subkommittén skulle få hjälp av arbetsgrupper som var kopplade till specifika sektorer (Sectoral Working Groups), som skulle hantera frågor relaterade till deras sektorer. Arbetsgrupperna skulle genom den här processen engagera den privata sektorn och andra viktiga intressenter (ibid., s.20).

4.4.2 Handel och ekonomisk integration – analys

Att man jobbade med att förenkla verksamheten för småföretag kan utifrån neofunktionalismen ses som en ansats att stärka lojaliteten från dessa företag gentemot CARICOM. Genom att erbjuda extra service kan företagens lojalitet tänkas flyttas från den egna staten till CARICOM, då CARICOM bättre tillgodoser deras intressen. Att man specifikt valde att fokusera på småföretag kan tänkas ses som ett tecken på spillover. Från ett neofunktionalistiskt perspektiv skulle man kunna hävda att CARICOM troligtvis redan hade stöd av större företag, vilket var varför integrationsprocessen i detta läge även spreds till mindre företag.

Mer finansiell service till småföretag kan man dock även förklara utifrån liberal intergovernmentalism. Nationella intressen påverkas ofta av starka ekonomiska intressen som finns i landet i fråga och i det här fallet kan man anta att om mindre företag får det lättare att

bedriva sin verksamhet, kommer de kunna växa och gå med mer vinst. En ökad produktion av varor och tjänster kommer landet i stort att tjäna på och därför kan det rationella valet vara att genom CARICOM se till att detta kan ske.

CARICOM:s arbete med att utbilda medlemsländerna om skattenivåer och initiativet att utveckla jordbrukssektorn kan ses som någonting alla inblandade länder gynnas av. Bättre kunskaper vad gäller skattenivåer och en ännu mer välfungerande jordbrukssektor är någonting alla parter troligtvis tjänar på. Inom liberal intergovernmentalism tänker man att plussummerförhandlingar är möjliga och den fortsatta integrationen kan förstås eftersom integration kommer att ske till den grad att staterna känner att deras nytta maximeras.

Att fortsätta utbilda civilbefolkningen om CSME tyder på fortsatt och fördjupad integration. Detta kan ses som ett tecken på spillover och en ansats att stärka befolkningens identitet som CARICOM-medborgare, i enlighet med neofunktionalismen. Det kan dock också, utifrån liberal intergovernmentalism, ses som någonting staterna aktivt har valt att göra på grund av nationella intressen, då ekonomiska samarbeten med andra länder i många fall är gynnsamt för den egna staten både rent ekonomiskt och genom att man får en bättre förståelse över hur andra länder kommer agera i framtiden. Att befolkningen har koll på hur CSME egentligen fungerar kan ligga i staternas intressen, eftersom samarbetet gynnar staten och befolkningens förståelse och stöd för samarbetet legitimerar det. Utifrån ett neofunktionalistiskt synsätt skulle man kunna hävda att genom att det faktum att man försökte engagera den privata sektorn i subkommitténs arbete, som ett sätt att flytta den privata sektorns lojalitet från sina egna stater till den mellanstatliga organisationen.

4.4.3 Politisk integration och mänsklig och social utveckling i rapporten

Även arbete kring politisk och social integration utfördes. Ett exempel på detta är att CARICOM fortsatte att implementera ”CARICOM Human Resource Development (HRD) 2030 Strategy”, vilket är en strategisk plan som hade godkänts 2017 och som har som syfte att leda vägen för utveckling vad gäller utbildning i regionen (CARICOM 8 u.å, s.29). CARICOM-HRD 2030 Strategy innehåller bland annat en introduktion av en ny karibisk skolmodell (CSNE). Målet med den nya skolmodellen är att öka framgången vad gäller pedagogik och lärande för alla studerande inom regionen oberoende av aspekter som socioekonomisk status och kön (ibid.,s.30).

CARICOM arbetade för ett ökat samarbete med den privata sektorn, genom att exempelvis göra ”Caribbean Congress of Labour” till en associerad institution. (ibid., s.26). Mer arbete med att stoppa våld mot barn och ungdomar bedrevs också (s.39). Generalsekreteraren höll även diskussioner med ungdomar och tog upp saker som vikten av resande inom regionen för regional integration, och ungdomars viktiga roll i beslutsfattande (ibid., s.41).

4.4.4 Politisk integration och mänsklig och social utveckling – analys

CARICOM:s försök att utveckla utbildningen i regionen genom en strategisk plan kan tänkas vara någonting alla medlemsländer ansåg att de skulle dra nytta av. Förbättrad utbildning är rimligen ett nationellt intresse som alla medlemsländerna delar. Om man, genom förhandlingar, kommer överens om en plan som leder till ömsesidiga fördelar för alla parter blir staternas rationella beslut att genomdriva planen. Arbetet med utbildning kan även ses utifrån neofunktionalismen, där man exempelvis kan peka på att introduktionen av en gemensam skolmodell visar att integrationen fortsätter att fördjupas.

Sett från neofunktionalismen är det också intressant att många punkter som togs upp handlade om just ungdomar. Det kan tänkas röra sig om en spillover-process, där man har börjat inkludera ungdomar mer i vissa delar av den regionala integrationen, vilket har ”spillt över” på andra delar. Exempelvis kan initiativet att hålla diskussioner med ungdomar och upplysa dem om hur viktiga de är för gemenskapen, tillsammans med tidigare initiativ och planer med syfte att bättre inkludera ungdomar, ha lett till att den yngre befolkningen faktiskt blivit mer engagerad i CARICOM. Detta i sin tur kan ha påverkat vilka frågor organisationen valt att satsa på.

4.4.5 Kultur och identitet i rapporten

Rapporten från 2019 innehåller en del som specifikt handlar om kultur och identitet, vilket inte är fallet med rapporten från 2011.

Den karibiska konstfestivalen CARIFESTA hölls i Trinidad & Tobago, med syftet att främja och sprida CARICOM-regionens kultur. I rapporten står det om festivalen: ”The festival celebrates diversity and excellence in the arts in the Caribbean to foster a vision of Caribbean unity and positively advance Caribbean culture regionally, throughout the diaspora, and the world” (CARICOM 8 u.å., s.44). Det ska påpekas att det står i rapporten att den här festivalen firades för fjortonde året i rad och att den äger rum vartannat år (ibid.), vilket rimligen borde innebära att den även hölls 2011, men rapporten från det året tar inte upp den som en del av integrationsprocessen.

Den (då) kommande kampanjen ”I AM CARICOM” lanserades av sekretariatet för att fördjupa den sociala integrationen. Målet var att öka medborgarnas förståelse för vad CARICOM:s arbete inkluderar. Med den här kampanjen skulle man främja dialogerna mellan de som implementerar beslut i CARICOM och organisationens medborgare. Detta skulle göras genom att informera om saker som olika initiativ CARICOM har tagit och organisationens institutioner och denna kampanj skulle föras genom olika typer av media, inkluderat sociala medier, och genom olika kända personer (ibid., s.75).

4.4.6 Kultur och identitet – analys

Den här delen av rapporten kopplas enklast till neofunktionalismen. I det här fallet behöver man inte spekulera kring huruvida integrationsprocessen kan kopplas till identitet eller inte. I rapporten finns det alltså en del som specifikt handlar om kultur och identitet. Genom att anordna en festival som delar den karibiska kulturen, skapas en gemenskap hos medborgarna, över de egna landsgränserna. Att stärka medborgarnas identiteter som CARICOM-medborgare och inte bara medborgare i sina egna länder, leder till ökad legitimitet och auktoritet för CARICOM. Om fler personer och samhällsgrupper identifierar sig med organisationen, kan det tänkas att deras lojalitet riktas mot CARICOM, och i vissa fall kanske till och med skiftar från den egna staten till CARICOM. ”I AM CARICOM”-kampanjen kan även den ses som ett sätt att skapa förtroende och lojalitet mellan CARICOM och deras medborgare.

5. Slutsatser och avslutande diskussion

Det empiriska materialet om integrationsprocessen från 2011 och 2019 har presenterats och analyserats utifrån integrationsteorierna. Nu kvarstår frågan: hur har integrationsprocessen utvecklats mellan de två tidpunkterna?

En viktig skillnad mellan rapporterna är att den senare innehåller ett avsnitt om identitet och kultur, medan rapporten från 2011 saknar ett sådant. Detta innebär inte att det inte skedde integration kopplat till identitet och kultur under 2011. Vissa av de punkter som tas upp under social/politisk integration skulle kunna gå att koppla till identitet och kultur. Dock är det intressant att man har valt att lägga mer fokus på kulturaspekten i den senare rapporten. Det tyder på att den regionala integrationen har utvecklats mellan åren och att den under 2019 har fördjupats i nya områden. Medan rapporten från 2011 lägger mycket fokus på handel och ekonomisk integration, verkar det som att CARICOM:s inflytande över regionen har ökat och täcker fler områden 2019. Den senare rapporten handlar också mycket om ekonomi, men flera av punkterna är mer preciserade än de från 2011. De ekonomiska målen 2011 är något mer övergripande. Att man 2019 tar upp mer preciserade ekonomiska områden visar att den ekonomiska integrationen har utvecklats.

Rapporten från 2011 beskriver, under avsnittet om politisk integration, hur man arbetade för att inkludera ungdomar mer i CARICOM:s arbete. Under 2019 handlade flera punkter om inkluderingen av ungdomar och frågor kopplade till den yngre befolkningen. Eftersom punkterna från 2011 respektive 2019 inte behandlar exakt samma frågor angående ungdomar och eftersom den senare rapporten inte tar upp någonting om att ungdomar är kritiska mot organisationen (vilket rapporten från 2011 gör), kan man anta att de initiativ som togs 2011 fick resultat, vilket ledde till att man kunde fortsätta utveckla och fördjupa integrationen inom området.

Båda rapporternas punkter om regional integration går att förstå utifrån respektive teori, beroende på hur man ser på vad det egentligen är som driver integrationen och vilka aktörer man ser som viktigast. I vissa fall passar dock en specifik teori bättre att använda som analysverktyg för att förstå dimensioner och processer. Den beslutsfattande dimensionen, som inte ändrats mycket mellan åren, går exempelvis enklare att förklara utifrån liberal intergovernmentalism, då det är mellanstatliga förhandlingar som till största del driver processen.

Vad gäller utvecklingen mellan 2011 och 2019 anser vi att den regionala integrationen verkar ha gått i en mer neofunktionalistisk riktning. Detta eftersom CARICOM:s initiativ för att skapa regional integration har blivit mer preciserade inom ett och samma område, vilket tyder på spillover inom området i fråga. Att man dessutom under 2019 har börjat arbeta mer med integration inom områden som knappt nämns i rapporten från 2011, ser vi som ett resultat av spillover mellan olika områden.

Ökade försök att inkludera företag, civilsamhället och ungdomar verkar ha gjorts för att skapa förtroende mellan dessa aktörer och CARICOM. När fler och fler viktiga samhällsaktörer får en större lojalitet gentemot CARICOM, ökar också organisationens auktoritet. Den här processen leder enligt neofunktionalismen så småningom till att en identitet kopplad till organisationen i fråga, kommer utvecklas. Med tanke på att punkterna kopplade till just identitet var ett viktigt drag i rapporten från 2019, verkar integrationsprocessens utveckling stämma med teorin.

Sammanfattningsvis kan man alltså konstatera att det verkar ha skett en utveckling mot mer regional integration mellan 2011 och 2019 och att integrationsprocessen som skildras i rapporten från 2019 har drag som visar att integrationen har gått i en mer neofunktionalistisk riktning jämfört med 2011. Detta betyder inte att integrationsprocessen är helt överstatlig eller att nationella intressen inte i många fall driver integrationen, men det finns många tecken på att CARICOM:s auktoritet har ökat, vilket troligen innebär att medlemsstaterna varit tvungna att ge upp lite av sin egen suveränitet.

Som en sista diskussion vill vi kort kritiskt granska de valda teorierna i förhållande till uppsatsen. En brist hos båda teorierna är att de är relativt elitfokuserade. Liberal intergovernmentalism anser att stater är de viktigaste aktörerna för integration och visserligen lägger neofunktionalismen en hel del fokus på andra samhällsaktörer än själva staterna, men det är företag och större samhällsgrupper som anses vara viktiga för regional integration. Om man istället hade fokuserat på mindre grupper eller till och med individuella aktörer, hade man kunnat addera en intressant aspekt till analysen.

De initiativ som handlade om kultur och identitet går till stor del att förstå utifrån framförallt neofunktionalismen, men den här teorin anser att kultur- och identitetsaspekter av regional integration är ett resultat av att mellanstatliga organisationer bättre tillgodoser specifika samhällsgruppers/sektors intressen än vad staten gör, vilket i sin tur så småningom skapar en kollektiv identitet kopplad till organisationen. Utifrån den här förklaringen hade CARICOM dock inte behövt lägga ned arbete på att ”skapa” en CARICOM-identitet, eftersom denna borde komma naturligt genom att CARICOM tillgodoser medborgarnas intressen. Dock skulle man kunna bemöta den här kritiken genom att bara för att identitet kommer naturligt, betyder det inte nödvändigtvis att man inte ytterligare vill fördjupa och förstärka den. Genom att göra identiteten starkare, kan lojaliteten och därmed auktoriteten också stärkas och därmed fungerar teorin som förklaring. På det stora hela fungerar teorierna bra att applicera på CARICOM och många delar av integrationsprocessen kan förstås genom att använda dessa som analytiska verktyg. Det vore intressant med framtida forskning som använder dessa teorier på ett större material från CARICOM än vad vi har kunnat göra i den här uppsatsen. Genom att studera hur politiska och ekonomiska ledare samt medborgare i CARICOM-länderna ser på integrationsprocessen genom intervjuer skulle man också bidra till kunskap om denna regionala integrationsprocess.

Referenslista

- Boréus, Kristina & Sebastian Kohl i Kristina (2018). "Innehållsanalys" i Kristina Boréus & Göran Bergström (red.), *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Diez, Thomas & Antje Wiener (2009). "Introducing the Mosaic of Integration Theory" i Antje Wiener & Thomas Diez (red.), *European Integration Theory*. Andra upplagan. Oxford: Oxford University Press.
- Eilstrup-Sangiovanni, Mette (2006). *Debates on European Integration. A Reader*. Houndmills: Palgrave Macmillan.
- Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann Towns & Lena Wängnerud (2017). *Metodpraktikan*. Femte upplagan. Wolters Kluwer Sverige AB. Visby.
- Griffin, Clifford E. (2012). "Regional Integration in the Caribbean: A Sisyphean Odyssey", *Whitehead Journal of Diplomacy and International Relations*, 13 (2): 103-120.
- Haas, Ernst B. i Mette Eilstrup-Sangiovanni (red.?) (2006). "Does Constructivism Subsume Neofunctionalism?". *Debates on European Integration. A Reader*. Houndmills: Palgrave Macmillan.
- Lewis, Patsy (2020). "The Challenging Path to Caribbean Integration", *Current History*, 119 (814): 54-59.
- Moravcsik, Andrew & Frank Schimmelfennig (2009). "Liberal intergovernmentalism" i Antje Wiener & Thomas Diez (red.), *European Integration Theory*. Andra upplagan. Oxford: Oxford University Press.
- Niemann, Arne & Philippe C. Schmitter (2009). "Neofunctionalism" i Antje Wiener & Thomas Diez (red.), *European Integration Theory*. Andra upplagan. Oxford: Oxford University Press.
- Nugent, Neill (2010). *The Government and Politics of the European Union*. Sjunde upplagan. Houndmills: Palgrave Macmillan.
- Rosamond, Ben (2000). *Theories of European Integration*. New York: St Martin' Press.
- Schimmelfennig, Frank (2018). "Regional Integration Theories" i *Oxford Research Encyclopedias*. Online: <https://idpv4.lu.se/idp/profile/SAML2/POST/SSO>

Websidor

CARICOM 1 – CARICOM (u.å.). "Who We Are". Hämtat 4 maj.
<https://caricom.org/our-community/who-we-are/>

CARICOM 2 - CARICOM (u.å.). "History of The Caribbean Community". Hämtat 4 maj.
<https://caricom.org/history-of-the-caribbean-community/>

CARICOM 3 – CARICOM (u.å.). "Revised Treaty of Chaguaramas". Hämtat 13 maj.
https://caricom.org/documents/4906-revised_treaty-text.pdf

CARICOM 4 – CARICOM. (u.å.) "CARICOM Single Market & Economy". Hämtat 9 maj.
<https://caricom.org/projects/caricom-single-market-and-economy/>

CARICOM 5 – CARICOM (u.å.). "The Community Council of Ministers". Hämtat 10 maj.
<https://caricom.org/the-community-council-of-ministers/>

CARICOM 6 – CARICOM (u.å.). "Annual Report of the Secretary-General 2011. Hämtat 10 maj.
<https://oldsite.caricom.org/document-Library/view-document/annual-report-of-the-secretary-general-2011>

CARICOM 7 – CARICOM. (2010) "Agricultural Specialists Review CARICOM Agricultural Policy". Hämtat 14 maj.
[Agricultural Specialists Review CARICOM Agricultural Policy](#)

CARICOM 8 – CARICOM (u.å.). "Annual Report of the Secretary-General 2019". Hämtat 10 maj.
<https://caricom.org/documents/annual-report-2019/>

Carleton – "Extension: What is Regional Integration?" Hämtat 6 maj.
<https://carleton.ca/ces/elearning/introduction/what-is-the-eu/extension-what-is-regional-integration/>